

Material pomocniczy
dla dyrektora szkoły – przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego

Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego

opracowano na podstawie [Komunikatu Dyrektora CKE](#) z dnia 4 maja 2006 r. w sprawie szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego od 2007 roku.

Uprawnieni do dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego	Sposoby dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu maturalnego ¹	
	<i>Część ustna</i>	<i>Część pisemna</i>
	Dyrektor szkoły na podstawie analizy dokumentacji ucznia może zapewnić na egzaminie (jeden lub kilka sposobów dostosowania warunków i formy przeprowadzenia egzaminu):	
zdający niewidomi	<ul style="list-style-type: none"> – obecność podczas egzaminu tyflop pedagoga*, – odczytanie poleceń i tekstów przez członka zespołu przedmiotowego, – możliwość odtwarzania materiału dźwiękowego zawartego w dostosowanych zestawach egzaminacyjnych z języków obcych nowożytnych, – wydłużenie czasu egzaminu o 5–15 minut. 	<ul style="list-style-type: none"> – obecność w zespole nadzorującym tyflop pedagoga*, – arkusze egzaminacyjne dostosowane** w piśmie Braille'a, – maszynę do pisania pismem Braille'a, lub specjalnie dostosowany komputer, – pomoc w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych, – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego w przypadku, gdy zdający nie opanował pisma Braille'a – egzamin jest rejestrowany na sprzęcie audio (zgodnie ze szczegółową instrukcją), a nauczyciel otrzymuje czarnodruk arkusza, – wydłużenie czasu egzaminu o 30 minut w przypadku każdego arkusza (czas zapisany na arkuszu egzaminacyjnym uwzględnia wydłużenie czasu o 30 minut).
zdający słabo widzący	<ul style="list-style-type: none"> – zestawy egzaminacyjne – czcionka 16 pkt. – odczytanie poleceń i tekstów, w razie konieczności, przez członka zespołu przedmiotowego, – wydłużenie czasu egzaminu o 5–15 minut. 	<ul style="list-style-type: none"> – arkusze egzaminacyjne standardowe – czcionka 16 pkt., – korzystanie z przyborów optycznych, z których zdający korzysta na co dzień, odpowiednie oświetlenie stanowiska pracy, – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego w przypadku, gdy wada wzroku utrudnia lub uniemożliwia czytanie i pisanie – egzamin jest rejestrowany na sprzęcie audio (zgodnie ze szczegółową instrukcją), – wydłużenie czasu egzaminu o 30 minut w przypadku każdego arkusza (czas zapisany na arkuszu egzaminacyjnym uwzględnia wydłużenie czasu o 30 minut).

¹ W przypadku zdającego, u którego występują sprzężenia niepełnosprawności lub jeśli niepełnosprawności towarzyszy określona choroba, należy zastosować warunki i formę egzaminu przewidziane dla poszczególnych schorzeń lub niepełnosprawności przy zachowaniu zasady, że wydłużenia czasu nie sumuje się.

Uczeń ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, np. niesłyszący i słabo widzący wnioskuje o dostosowanie arkusza egzaminacyjnego w zakresie przewidzianym dla jednej z występujących niepełnosprawności.

zdający niesłyszący	<ul style="list-style-type: none"> – obecność podczas egzaminu surdopedagoga* lub tłumacza języka migowego, – zwolnienie z egzaminu z języka obcego w części ustnej, – zdawanie egzaminu z języka polskiego w języku migowym lub przygotowania prezentacji na piśmie w przypadku, kiedy zdający nie zna języka migowego i nie mówi, – wydłużenie czasu egzaminu z języka polskiego o 5–15 minut. 	<ul style="list-style-type: none"> – obecność w zespole nadzorującym surdopedagoga lub tłumacza języka migowego*, – arkusze egzaminacyjne dostosowane na poziomie podstawowym ** – z języka polskiego, języka obcego nowożytnego, historii i woś-u, – zwolnienie ze sprawdzania rozumienia ze słuchu na egzaminie z języka obcego nowożytnego, – pomoc w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych, – wydłużenie czasu egzaminu o 30 minut w przypadku arkusza standardowego na poziomie podstawowym i arkusza na poziomie rozszerzonym (czas zapisany na arkuszu egzaminacyjnym z języka obcego nowożytnego uwzględnia wydłużenie czasu o 30 minut).
zdający słabo słyszący	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu, – wydłużenie czasu egzaminu o 5–15 minut. 	<ul style="list-style-type: none"> – korzystanie z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu.
zdający z chorobami przewlekłymi	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość wydłużenia czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 15 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby 	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość wydłużenia czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 30 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.
zdający niepełnosprawni ruchowo w zakresie kończyn górnych	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc w obsłudze sprzętu i środków dydaktycznych w przypadku prezentacji z języka polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – pisanie pracy na komputerze (zgodnie ze szczegółową instrukcją), – korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego, który zapisuje (zgodnie ze szczegółową instrukcją) dyktowaną wypowiedź zdającego (ręcznie lub na komputerze) przy jednoczesnym zapisie audio w przypadku, gdy zdający nie może pisać sam. Zapis audio stanowi integralną część arkusza egzaminacyjnego – wydłużenie czasu trwania egzaminu w przypadku każdego arkusza o 30 minut,
zdający niepełnosprawni ruchowo w zakresie kończyn dolnych	<ul style="list-style-type: none"> – miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego, – dostęp do przystosowanych urządzeń sanitarnych. 	<ul style="list-style-type: none"> – miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego, – dostęp do przystosowanych urządzeń sanitarnych.
zdający z zaburzeniami komunikacji językowej	<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego, w przypadku niemożności udzielenia płynnej odpowiedzi, – wydłużenie czasu egzaminu o 5–15 minut. 	
Zdający z zaburzeniami psychicznymi i nerwicowymi	<ul style="list-style-type: none"> – wydłużenie czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 15 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby. 	<ul style="list-style-type: none"> – wydłużenie czasu o dodatkowe przerwy o łącznym czasie nie przekraczającym 30 minut, – dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.
Zdający ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się		<ul style="list-style-type: none"> – pisanie pracy na komputerze, w przypadku gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny arkusza egzaminacyjnego (zgodnie ze szczegółową instrukcją), – odpowiednio dostosowane kryteria oceniania pracy z języka polskiego i języka obcego nowożytnego.

* zdającemu należy zapewnić obecność specjalisty z zakresu danej niepełnosprawności, w szczególności: tyflop pedagoga, surdopedagoga lub tłumacza języka migowego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

– (§ 6 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 167)

– (§ 6 ust. 7 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 166)

** dla absolwentów niewidomych, słabo widzących i niesłyszących posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przystępujących do egzaminu maturalnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do rodzaju ich niepełnosprawności.

– (§ 6 ust. 5 i 6 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 167)

– (§ 6 ust. 5 i 6 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (DzU z 2005 r. Nr 19, poz. 166)

Uwaga:

1. Egzamin maturalny o wydłużonym czasie trwania oraz egzamin organizowany z wykorzystaniem urządzeń technicznych przeprowadzany jest w oddzielnym pomieszczeniu.
2. **Za zgodą dyrektora OKE**, w szczególnych przypadkach, egzamin może być przeprowadzony w innym miejscu niż szkoła (np. dom, szpital, sanatorium ...).